शिवनाथ गाउँपालिका

शिवनाथ, बैतडी

सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

शिवनाथ गाँउपालिकाद्धारा प्रकाशित

खण्डः १० अंकः ०१ मिति २०८३/०३/१६ गते मंगलवार

(भाग — २)

शिवनाथ गाउँपालिकाको स्थानीय कृषि उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३

शिवनाथ गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०८३/०३/१६ गतेको बैठकबाट स्वीकृत भएको **शिवनाथ गाउँपालिकाको स्थानीय कृषि उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि,२०८३** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम सार्वजनिक जानकारीका लागि देहाय बमोजिम प्रकाशन गरिएको छ ।

(२०८३)

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

शिवनाथ गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०८३/०३/१६ गते

स्थानीय कृषि उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार आधारभूत तहसम्मको शिक्षा सङ्घीय सरकारको मापदण्डको आधारमा व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय तहको रहेको र आधारभूत तहसम्मको शिक्षालाई गुणस्तरीय, नि:शुल्क तथा अनिवार्य गराउन प्रत्येक बिद्यालयमा प्रारम्भिक बालविकास देखि कक्षा ५ सम्मका बालबालिकाहरुलाई दिवा खाजाको व्यवस्थापन गरिएको छ। विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमलाई सहजीकरण गर्ने उद्धेश्यले नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले सामुदायिक विद्यालयमा दिवा खाजा मापदण्ड तथा सहजिकरण पुस्तिका २०७६ तथा स्थानीय उत्पादनमा आधारित पोषणयुक्त दिवा खाजा प्रारुप २०८१ को अधिनमा रही शिवनाथ गाउँपालिकाले यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र सुव्यवस्थित बनाउन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ परिच्छेद, १५ को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी २०८३/०३/१६ गते बसेको कार्यपालिकाको बैठकले "स्थानीय कृषि उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८३" जारी गरेको छ ।

परिच्छेद - १

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

क) यो कार्यविधिको नाम **स्थानीय कृषि उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८३** रहेको छ ।

ख) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित मिति देखि लागु हुनेछ ।

ग) यो कार्यविधि विद्यालय दिवा खाजा कार्यकम लागु भएका विद्यालयहरुको हकमा मात्र लागु हुनेछ ।

२) परिभाषा

क) **"दिवा खाजा"** भन्नाले विद्यालयमा विद्यार्थीहरुका लागि व्यवस्था गरीएको स्थानीय उत्पादनमा आधारित दिवा खाजा कार्यकम सम्झनु पर्दछ ।

ख) **"प्रधानाध्यापक"** भन्नाले सामुदायिक विद्यालयको प्रधानाध्यापक वा प्रधानाध्यापकको जिम्मेवारी पाएको शिक्षकलाइ सम्झनु पर्दछ र सो शव्दले निजी तथा संस्थागत बिद्यालयका प्रमुखलाई समेत जनाउँदछ ।

ग) **"दिवा खाजा व्यवस्थापन समिति"** भन्नाले स्थानीय कृषि उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८३ पहिलो संशोधन सहितको दफा १६ र १७ बमोजिम गठन भएको उपसमितिलाइ सम्झनु पर्दछ ।

घ) **"मेनु"** भन्नाले विद्यालयमा विद्यार्थीहरुलाई खाजा खुवाउने प्रयोजनका लागि स्थानीय कृषि उत्पादन प्रयोग गरी तोकिएको पोषण मापदण्ड पूरा गर्ने गरी गाउँपालिकाद्धारा तयार गरिएको खाजा तालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

परिच्छेद - २

३) विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमको परिचय

बालबालिकाको ६ वर्षको उमेरसम्म हुने मस्तिष्क विकासको मुख्य चरणमा हुने वृद्धि र विकासका लागि खाना अनिवार्य तत्व हो । एउटा बालकले खानाबाट प्राप्त गर्नुपर्ने कूल पौष्टिकता मध्ये कम्तिमा ३० प्रतिशत दिवा खाजाबाट प्राप्त गर्नुपर्ने भन्ने अन्तराष्ट्रिय मान्यतालाई आत्मसात् गर्दै नेपाल सरकारले आ.व. २०७७/७८ देखि देशभरका सबै सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने प्रारम्भिक बालविकास देखि पाँच कक्षासम्मका सबै विद्यार्थीहरुका लागि दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि स्थानीय तह मार्फत तोकिएको प्रक्रिया पूरा गरी 'सशर्त अनुदान' को रूपमा विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको छ ।

४) विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमको उद्देश्य

विद्यालयमा पढ्ने बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच बृद्धि, सिकाइ निरन्तरता, गुणस्तर अभिवृद्धि, भोक न्युनिकरण र पोषण तथा स्वस्थ्य अवस्था सुधार गरी शैक्षिकस्तर सुधार गर्ने दीर्घकालीन लक्ष्यका साथ स्थानीय उत्पादनमा आधारित दिवा खाजा कार्यक्रमका मुख्य उद्धेश्यहरु देहाय बमोजिम उल्लेख गरीएका छन् ।

क) सामुदायिक विद्यालयका बालबालिकालाई स्थानीय उत्पादनमा आधारित स्वस्थकर तथा पौष्टिक खाजाको सुनिश्चितताका लागि नीतिगत आधार तयार गर्ने ।

ख) शैक्षिक सुधारका लागि दिवा खाजाको माध्यमबाट टिकाउ दरलाई बढोत्तरी गर्ने ।

ग) विद्यालय तहमा स्थानीय उत्पादनमा आधारित पोषणयुक्त दिवा खाजाको प्रबन्धलाई व्यवस्थित गर्ने ।

घ) विद्यालय दिवा खाजामा स्थानीय उत्पादनको प्रयोगलाई बढावा दिंदै बालबालिकाको पोषण अवस्था र स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार गर्ने ।

ङ) स्थानीय कृषि उपजलाई बढाएर विद्यालय तथा कृषि उत्पादन बीच सम्बन्ध स्थापित गरी कृषि प्रतिफल बढाउने ।

च) दिवा खाजालाई स्थानीय कृषि उत्पादनमा आधारित बनाउन खरिद प्रकृया सहज बनाई साना किसान, अगुवा कृषक, कृषक समुह र सहकारीहरुलाई विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रममा सहभागी गराई स्थानीय कृषि अर्थतन्त्रलाई प्रोत्साहन गर्ने ।

छ) बालबालिकाको स्वास्थ्यका लागि पोषणयुक्त स्वस्थ खाना खाने बानी व्यवहारका जीवनोपयोगी सिप विकासमा सहयोग पुर्याउने ।

५) लक्षित समूह

क) प्रारम्भिक बालविकास देखि कक्षा ५ सम्मका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने सबै बालबालिकाहरु यस कार्यक्रमको मुख्य लक्षित समूह हुनेछन् ।

ख) स्थानीय स्तरमा खाद्यान्न उत्पादन गर्ने कृषकहरु तथा स्थानीय स्तरमा गठन गरीएका कृषक समूह, तथा सहकारीहरु पनि यस कार्यक्रमको लक्षित समूह मानिनेछन् ।

ग) विद्यालय दिवा खाजा आपूर्ति गर्ने अन्य आपूर्तिकर्ताहरु जस्तैः फर्म तथा क्याटरिङ्ग सुविधा पुऱ्याउने व्यक्तिहरु पनि यस कार्यक्रमका लक्षित समूह हुनेछ ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

परिच्छेद - ३

दिवा खाजाको पोषण मापदण्ड र मेनु सम्बन्धी व्यवस्था

६) दिवा खाजाको पोषण मापदण्ड

खाजा भोक मेटाउने मात्र नभई शरिरलाई आवश्यक पर्ने सुक्ष्म पोषण तत्व र वृहत पोषक तत्व आपूर्तिका लागि आवश्यक हुन्छ । निर्धारित मात्रामा आवश्यक पोषक तत्व उपलब्ध भएको खाजा मात्र स्वस्थकर मानिन्छ । स्वस्थ्यकर खाजाले मात्र शारिरीक स्वास्थ्य कायम गर्न सहयोग गर्दछ । पोषणयुक्त खाजा सफा, ताजा र स्वस्च्छ पनि हुनु पर्दछ । खाजामा उपलब्ध हुने पोषक तत्वको मात्रा राष्ट्रिय मापदण्डले निर्धारण गरेको र मापदण्ड अनुरुपका खाजा मात्र उपलब्ध गराउने प्रचलन संसारका धेरै देशहरुमा छ । साथै निर्धारित गरीएका राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुप पोषक तत्व आपूर्ति हुने गरी दिवा खाजा आवश्यक परिमाणमा उपलब्ध गराउनु पर्दछ भन्ने मान्यताको विकास भएको छ । यसका लागि आवश्यक सामग्री र पुर्वाधार समेत प्रबन्ध गरीनु पर्दछ ।

७) दिवा खाजाको पोषणस्तरको मापदण्ड

विश्व स्वास्थ्य संगठनले ४ देखि १२ वर्ष उमेर समुहका बालबालिकाहरुको उपभोग्य खाजामा उपलब्ध हुनुपर्ने वृहत पोषक तत्व (क्यालोरी, प्रोटिन, फ्याट, आदि) र शुक्ष्म पोषक तत्व (आयोडिन आइरन, जिङ्क, भिटामिन ए) को मात्रा र सो मध्ये दिवा खाजाबाट आपूर्ति हुनुपर्ने उल्लेखित पोषक तत्वको मात्रा निर्धारण गरेको छ । नेपाल सरकार शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले तयार गरेको मापदण्डलाई आधार मानी प्रारम्भिक बालबिकास र प्राथमिक तहका बालबालिकाहरुका लागि दैनिक रूपमा चाहिने बृहत तथा सुक्ष्म पोषक तत्वको मात्रा कम्तीमा ३०% दिवा खाजाबाट प्राप्त हुने व्यवस्था गरेको छ । यसरी दिवा खाजा आपूर्ति तथा वितरण गर्दा स्थानीयस्तरमा उपलब्ध हुने खाद्य पदार्थबाट देहायका समूहका खाद्य सामग्रीबाट दफा ८, अनुसुची २ बमोजिम तयार गरीएको मेनुको आधारमा दिवा खाजा तयार गरी विद्यार्थीहरूलाई खुवाउनु पर्नेछ ।

क) कार्बोहाइड्रेट समूह (शक्ति दिने) जस्तै :- चामल, गहुँ, मकै, कोदो, फापर, जौ, आलु, तरुल, सखरखण्ड, आदि ।

ख) प्रोटिन समूह (शारीरिक विकास गर्ने) जस्तै :- भटमास, सिमी, केराउ, चना, गेडागुडी, माछा, मासु, अण्डा, आदि ।

ग) मिनरल समूह (शक्ति दिने, प्रतिरक्षात्मक) जस्तै :- हरिया सागपात र अन्य हरिया तरकारीहरू ।

घ) भिटामिन मिनरल्स (शरीरका अङ्गहरूको सन्तुलित विकास र कार्य क्षमता बृद्धि गर्ने) जस्तै :- तरकारी, साग र फलफुल जस्तै स्याउ, सुन्तला, जुनार, नासपती, मेवा, केरा, आदि ।

ङ) चिल्लो पदार्थ समूह, जस्तै :- घ्यू, तेल, नौनी, दूध, दही आदि । तर दुध, दही मात्र खुवाउँदा चिल्लो पदार्थको मात्रा पुग्ने गरी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । ***आवश्यक मात्रा परिमाण अनुसुचि १ बमोजिम हुनेछ।***

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

८) **विद्यालय दिवा खाजा मेनु (गाउँपालिकाको)**

क) दफा ७ बमोजिम तोकिएको खाद्ययवस्तुबाट पोषण मापदण्ड र खाद्य सामाग्रीहरुको मात्राको आधारमा गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण समामुदायिक विद्यालयको लागि प्रत्येक दिनको खाजा मेनु **अनुसुची २ मा** तयार गरीए अनुसार हुनेछ ।

ख) जनप्रतिनिधी, सहकारी, कृषी समूह, संघ संस्था, कृषि, पोषण, स्वास्थ्य, विद्यालय शिक्षक र वि.व्य.स.को सहभागीता र सल्लाहमा साप्ताहिक मेनु तयार गरिनेछ र आवश्यकताको आधारमा मेनु पुनरावलोकन तथा परिमार्जन गर्न सकिनेछ ।

ग) स्थानीय स्तरमा उपलब्ध खाद्य सामग्री, परिवेश र साँस्कृतिक कुरालाई मद्यनजर गर्दै कम्तिमा ५ वटा मेनुको सेट तयार गरिनेछ । साथै थप बैकल्पिक मेनु समेत तयार गरी आवश्यकताको आधारमा कार्यान्वयन गर्ने गरी विद्यालयहरुलाई उपलब्ध गरिनेछ ।

घ) स्थानीय स्तरमा उत्पादन वा उपलब्ध नहुने नुन, चिनी, तेल, मसला, जस्ता खाद्यवस्तुहरुको हकमा आपूर्तिकर्ताले बाहिरबाट खरिद गरी व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ ।

ङ) कुनै पनि अवस्थामा दिवा खाजाको रुपमा पुर्व प्रशोधित खाजा तथा पत्रु खाना प्रयोग गर्न पाइनेछैन ।

परिच्छेद - ४

दिवा खाजा तयारीका लागि पुर्वाधारको व्यवस्थापन

९) **चुलो र ईन्धनको व्यवस्थापन:**

विद्यालयमा दिवा खाजा तयार गर्न चाहिने आवश्यक चुलो र ईन्धनको व्यवस्थापन सम्बन्धित विद्यालयले गर्नुपनेछ । स्थानीय तह, प्रदेश सरकार, अभिभावक वा अन्य दाताहरुसँग सहयोग जुटाउन सकिनेछ । यदि विद्यालयले दाउरा, चुलो प्रयोग गरेको खण्डमा यस्ता चुलो "सामुदायिक विद्यालयमा दिवा खाजा मापदण्ड तथा सहजीकरण पुस्तिका, २०७६" मा तोकिएको अनुसारको धुँवा रहित वातावरणमैत्री चुलो मात्र प्रयोग गर्नुपर्ने छ । गाउँपालिकाले विद्यालयहरुमा यस्तो चुलो निर्माणको लागि नेपाल सरकारको सम्वन्धित निकाय वैकल्पिक ऊर्जा प्रबर्धन केन्द्र वा यसले तोकेको संस्थासँग सहकार्य गरी आवश्यक सहयोग गर्न सक्नेछ ।

१०) **स्वच्छता र सरसफाई**

दिवा खाजा भण्डारण गर्ने स्थान तथा कोठा सफा र सुरक्षित हुनुपर्छ । सामाग्रीहरु भण्डारण गर्दा सामाग्रीहरु तल काठको पटरा राखी चिसोबाट बचाउने गरी व्यवस्थापन गरीएको हुनुपर्नेछ । विद्यालयमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताको सुविधा उपलब्ध भएको हुनुपर्छ । यस्तो सुविधाको उपलब्धता तथा पुर्वाधार व्यवस्थापनका लागि विद्यालयले खानेपानी तथा सरसफाइ अर्न्तगत काम गर्ने संघ संस्थाहरु, गाउँपालिका र अन्य सम्वन्धित सरोकारावालाहरुसँग समन्वय गरी सहयोग लिन सकिनेछ । साथै विद्यालयको वातावरण तथा खाजा पकाउने कोठा सफा हुनुपर्नेछ र यो जिम्मेवारी विद्यालयले तोकेको खाजा पकाउने व्यक्तिको हुनेछ । विद्यालयमा खाजा पकाउन आवश्यक भाँडा बर्तनको व्यवस्थापन गर्न

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अभिभावक र विद्यालय जिम्मेवार हुनेछन् । साथै गाउँपालिकाले क्रमशः आफ्नो श्रोतबाट अथवा अन्य निकायसँग सहकार्य गरेर सुनिश्चत गर्नेछ ।

परिच्छेद - ५

दिवा खाजाको खरिद, तयारी र रकम निकासा सम्वन्धी व्यवस्था

११) दिवा खाजाको लागि खाद्य सामाग्री खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनः

१) **दिवा खाजालाई चाहिने खाद्य सामग्री खरिदः** स्थानयि उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवा खाजा कार्यान्वयन, खाद्यसामाग्री तथा अन्य आपूर्ति व्यवस्थापनका लागि देहाय बमोजिमका मोडेल वा तरिकाहरु अवलम्बन गरिनेछ ।

क) **विद्यालय/गाउँपालिका केन्द्रित तेस्रो पक्षद्धारा खरिद व्यवस्थापन मोडेल (Out-source)**: परिच्छेद ३ को दफा ८ सँग सम्बन्धित अनुसुची २ बमोजिमको मेनुलाई आधार मानि खाद्य सामग्रीको आपूर्ति तेस्रो पक्षले गर्दछ । तेस्रो पक्ष स्थानीय सहकारी, कृषक समुह, अगुवा कृषक, आमा समूह वा अन्य इच्छुक पक्ष हुन सक्छ । तेश्रो पक्षसँग सामग्री लिने मोडेलमा जानु पूर्व आपूर्तिकर्ताले सेवा दिनसक्ने सुनिश्चित गरिनेछ । दुबै प्रक्रियाका लागि सम्झौता फाराम अनुसुची ३ बमोजिमको हुनेछ ।

२. आपूर्तिकर्ता व्यवस्थापनः

क) गाउँपालिकाले विद्यालय दिवा खाजाका लागि आवश्यक पर्ने खाद्यान्न सामाग्रीहरु (अन्न, दलहन, फलफुल, तरकारी तथा सागपात र पशुजन्य उत्पादनहरु) आपूर्तिका लागि आपूर्तिकर्ता (सहकारी, कृषक समुह, किसान, फर्म, आदि) छनौट गर्नेछ । विद्यालयहरुले छनौट भएका आपूर्तिकर्ताहरुसँग सम्झौता गरी सोही अनुसार खाद्य सामाग्रीहरु खरिद गरी खाजा तयारी गर्नुपर्नेछ ।

ख) जोसुकै आपूर्तिकर्ता भएपनि दिवा खाजाका लागि चाहिने खाद्य सामग्रीहरु स्थानीय स्तरमा उत्पादन भएको हुनुपर्छ, स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुन नसकेमा छिमेकी पालिका, छिमेकि पालिकामा उपलब्ध हुन नसकेमा जिल्ला र प्रदेश तहमा हुने स्वदेशी उत्पादनलाई प्राथमिकता दिई व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ । तोकिएको सम्झौता अवधिमा आपूर्तिकर्ताले कम गुणस्तरको सामाग्री आपूर्ति गरेमा यस्तो आपूर्तीकर्तासँग खरिद सम्झौता रद्द गर्न सकिनेछ ।

ग) दिवा खाजा व्यवस्थापनको ढाँचा जुनसुकै भए पनि यसको खरिद तथा आपूर्ति सार्वजनिक खरिद ऐन २०६६ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ बमोजिम प्रतिस्पर्धात्मक बिधि अपनाई खाद्य सामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन प्रक्रिया अपनाइनेछ ।

घ) स्थानिय कृषक समूह वा सहकारीबाट विद्यालयमा नियमीत रुपमा खाद्यान्न आर्पूति प्रणाली संस्थागत गर्न र आवश्यक प्राविधिक सहयोगको लागि पालिकाको श्रोत वा अन्य विकास साझेदार संस्थाहरुको श्रोतमा स्थानीय श्रोत व्यक्ति परिचालन गर्न सक्नेछ । श्रोत व्यक्ति परिचालन सम्बन्धि अन्य व्यवस्थाहरु तोकिए बमोजिम हुने छ ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार शिवनाथ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय शिवनाथ, बैतडी सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल २०७३

१२) खाजा तयारी तथा वितरण सम्बन्धि व्यवस्था

१) खाजा व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिका अर्न्तगतका विद्यालयहरुले प्रस्तुत नमुनाहरु मध्ये जुन उचित देखिन्छ सोही अनुसार खाजा तयारी र व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ ।

क) दिवा खाजा तयारीका लागि विद्यालयमा कार्यरत सहयोगी कर्मचारीहरु परीचालन ।

ख) विद्यार्थी संख्या बढि भएका विद्यालयहरुले दिवा खाजा तयारीका लागि छुट्टै भान्से कर्मचारीको व्यव्स्था गर्न सकिने छ । (सो को लागि आवश्यक पर्ने बजेट विद्यालयको आन्तरिक श्रोत वा गाउँपालिका सँगको सहकार्यमा गर्न सकिनेछ ।)

ग) विद्यालय व्यवस्थापन समितिले स्वयमसेवक भान्से परिचालन गर्न सक्नेछ । दिवा खाजा तयार गर्ने भान्से स्वयमसेवक भएपनि उनीहरुले गरेको परिश्रमलाई सम्मान गर्न केही रकम उपलव्ध गराउन सकिनेछ ।

घ) बालबालिकाको अभिभावकहरुको समिति गठन गरी उहाँहरुबाट खाजाको व्यवस्थापन गर्न सक्ने ।

२) तयार भएको खाजा वितरण शिक्षकहरुको उपस्थिति तथा सहयोगमा पहिले साना कक्षा देखि शुरु गरी क्रमश: माथिल्लो कक्षाहरुलाई वितरण गर्नुपर्नेछ । कसैलाई कुनै पनि प्रकारको (जातिय, धार्मिक, साँस्कृतिक, लैङ्गिक र अपाङ्गताका आधारमा) भेदभाव गर्न पाइने छैन ।

१३) दिवा खाजाको सामाजिक परिक्षण र लेखा परिक्षण प्रतिवेदन रिर्पोट

विद्यालयले प्राप्त दिवा खाजा वापत अनुदान रकमको खर्च पश्चात सामाजिक परिक्षण (Social Audit) र मान्यता प्राप्त निकायबाट लेखापरिक्षण गराई सो को प्रतिवेदन संलग्न गर्नुपर्ने हुन्छ । प्रतिवेदन पेश गर्दा आवश्यकता अनुसार खर्चको सक्कली बिल भरपाइहरु समेत गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्ने हुनसक्छ । उक्त प्रक्रिया पुरा नभएको अवस्थामा गाउँपालिकाको शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाबाट निकासा भएको रकम बेरुजु हुन गए सम्बन्धित विद्यालयले फिर्ता गर्नुपर्ने हुनसक्छ ।

१४) विद्यालयले दिवा खाजा कार्यक्रमका लागि बजेट माग गर्ने प्रक्रिया

सामुदायिक विद्यालयहरुले निम्न अनुसार गाउँपालिकासँग बजेट माग गर्नुपर्दछ :

क) विद्यालयहरुले सम्बन्धित विद्यालयमा अध्ययन गर्ने प्रारम्भिक वालविकास देखि कक्षा ५ सम्मका विद्यार्थीहरुका लागि प्रति दिन रु.२० रुपयाँका दरले हिसाव गरी बार्षिकरुपमा १८० दिन नबढ्ने गरी हिसाव गर्नुपर्छ र त्रैमासिक रुपमा वा गाउँपालिकाले तोकेको समयसिमा अनुसार माग गर्नुपर्छ ।

ख) पहिलो त्रैमासिकमा एकिकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) मा समावेश भई सत्यापन भएको विद्यार्थी संख्याको आधारमा त्यस त्रैमासिकमा अनुमानित कक्षा संचालन हुने दिन समेतलाई आधार मानी बजेट माग गर्न सकिने छ । दोश्रो त्रैमासिक पश्चात स्वीकृत नम्सका आधारमा पहिलो त्रैमासिकको खर्च फच्र्छौट गरी खर्च माग गर्नुपर्ने छ ।

ग) अनुदान रकम निकासा माग गर्दा अनुसुची ५ मा उल्लेखित अनुदान निकासा फारम भरि विद्यायल व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष र प्रधानध्यापकको संयुक्त दस्तखत र विद्यालयको छाप लगाई गाउँपालिकाको शिक्षा शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ । साथै पछिल्लो किस्ता रकम माग गर्दा पहिलो किस्ता रकमको खर्चको विवरण सहित पेश गर्नुपर्ने छ ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

१५) दिवा खाजाको लागि रकम निकासा गर्ने प्रक्रिया:

गाउँपालिकाले दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि नगद निकासा देहाय बमोजिम गर्नेछ ।

क) विद्यालयबाट पहिलो त्रैमासिक किस्ता रकम माग र एकिकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) मा समावेश भई सत्यापन भएको विद्यार्थी संख्याको आधारमा पहिलो त्रैमासिक किस्ता रकम गाउँपालिकाद्धारा सम्बन्धित विद्यालयको खातामा निकासा गरिनेछ ।

ख) गाउँपालिकाले दोश्रो त्रैमासिक देखि विद्यालयमा बजेट निकासा गर्दा विद्यालयमा विद्यार्थीको भौतिक उपस्थितिमा विद्यालय सञ्चालन भएको दिन खाजा उपलब्ध गराईएका विद्यालयको प्रधानाध्यापक र विव्यस अध्यक्षबाट विद्यार्थीको संख्यात्मक हाजिरी विवरण प्रमाणित गराई गाउँपालिकामा संकलन गरी संख्या यकिन गरी दिवा खाजा कार्यक्रमलाई प्रतिकुल असर नपर्नेगरी थप अनुदान उपलब्ध गराइने छ । यसरी प्रत्येक त्रैमासिक निकासा गर्दा उक्त समय भन्दा अगाडि निकासा गरीएको रकम सदुपयोग भएको सुनिश्चित गरिनेछ ।

परिच्छेद - ६

दिवा खाजा कार्यक्रम संचालनको लागि कार्यान्वयन प्रकृया तथा संस्थागत संरचना

१६) स्थानीयतहको कार्यक्रम कार्यान्वयन संयन्त्र

गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दिवा खाजा व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी पालिकास्तरीय दिवा खाजा व्यवस्थापन उप-समितिको हुनेछ । उक्त समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरु रहनेछन् ।

क. उपाध्यक्ष	अध्यक्ष
ख. सामाजिक विकास समितिको संयोजक	सदस्य
ग. अध्यक्षले तोकेको महिला वडा सदस्य मध्ये एक जना	सदस्य
घ. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
ङ. विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष मध्येबाट गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको एक जना	सदस्य
च. महिला शिक्षक मध्ये समितिका अध्यक्षले मनोनित गरेको एक जना	सदस्य
छ. स्वास्थ्य र कृषि विकास हेर्ने शाखा प्रमुख	सदस्य
ज. महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरीक शाखा प्रमुख	सदस्य
झ. शिक्षा, युवा तथा खेलकूद शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

नोट: आवश्यकता अनुसार कृषक, सहकारीका प्रतिनिधी, दातृ निकायका प्रतिनिधि र अन्य शाखा आदिलाई आमन्त्रित गर्न सकिने छ ।

१७) गाउँपालिका स्तरीय विद्यालय दिवा खाजा व्यवस्थापन उप-समितिको काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी

क) दिवा खाजाको लागि तोकेको राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुपका स्थानीय मापदण्ड र स्तर निर्धारण तथा कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।

ख) दिवा खाजा कार्यक्रमको लागि बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी नीति निर्धारण समितिमा पेश गर्ने ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ग) दिवा खाजा कार्यक्रमको कार्ययोजना बनाउने र कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

घ) दिवा खाजाको साप्ताहिक मेनु निर्धारण गरी कार्यान्वयनको लागि विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने ।

ङ) दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि वार्षिक बजेट, कार्यक्रम, कार्यनीति तयार गर्ने ।

च) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न विद्यालयलाई सहजिकरण तथा समन्वय गर्ने ।

छ) निर्धारित मापदण्ड अनुरुप खाजा उपलब्ध भएको सुनिश्चित गर्ने र कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने ।

१८) गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र भूमिकाः

क) दिवा खाजा व्यवस्थपनको लागि सङ्घीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम बाहेक दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि थप बजेटको व्यवस्थापन तथा बाँडफाँड गर्ने ।

ख) शिक्षा शाखाबाट प्रस्तुत भएको दिवा खाजाको कार्ययोजना, र वार्षिक बजेटलाई स्वीकृत गर्ने ।

ग) शिक्षा समितिबाट पेश भएको नीति, नियम, योजना तथा कार्यकमहरुको मस्यौदा माथि छलफल गरी आवश्यक परिमार्जन सहित स्विकृत गर्ने ।

घ) दिवा खाजा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तयार गरी, कार्यान्वयन गराउने ।

ङ) दिवा खाजाको विस्तार तथा गुणस्तरको लागि चाहिने स्रोतको लागि प्रदेश सरकार, अन्तरपालिका र दातृनिकायहरुसँग सहयोग र सहकार्यका लागि पहल गर्ने ।

च) निर्धारित मापदण्ड, गुणस्तर तथा परिमाण अनुसार विद्यालयमा दिवा खाजा संचालन, व्यवस्थापन, विभिन्न क्षेत्र बिचको समन्वय सहकार्य लागायत सम्पुर्ण कार्यको अनुगमन गरी समयमै पृष्ठपोषण दिने ।

१९) गाउँपालिका शिक्षा समितिको काम, कर्तव्य र भूमिकाः

क) न्यूनतम मापदण्ड र आवश्यक पूर्वाधारहरुको व्यवस्थापनको लागि चाहिने आर्थिक तथा जिन्सी स्रोत व्यवस्थापनको लागि वडा कार्यालय, गाउँपालिका लगायत अन्य निकाय र दाताहरुसँग सहकार्य गर्ने

ख) आफ्नो मातहतको सम्पूर्ण निकाय तथा विद्यालयहरुलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।

ग) कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा स्रोत परिचालनका लागि निजि क्षेत्र तथा स्थानीय सरकारी, गैर सरकारी सङ्घसंस्थाहरुसंग समन्वय र साझेदारी गरी कार्यक्रम व्यवस्थापनको उपयुक्त ढाँचा निर्धारण गर्ने र सो अनुसार कार्यान्वयन गर्ने ।

घ) कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङकन गर्ने गराउने ।

२०) सामाजिक विकास समितिको काम, कर्तव्य र भूमिकाः

क) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार गाउँपालिका अन्तर्गतका कृषि, पशुपंक्षि, सामाजिक सुरक्षा शाखाका प्रमुखहरु लगायत अन्य सरोकारवालाहरुलाई पनि आमन्त्रण गरी बहुक्षेत्रीय प्लेटफर्म कायम गरी आवश्यक सहयोग र सहकार्यका लागि पहल गर्ने ।

ख) शिक्षा शाखाले पेश गरेको दिवा खाजाको कार्ययोजना र बजेटमाथि आवश्यक छलफल गरी अनुमोदन गर्ने र कार्यपालिकामा स्वीकृतिको लागि आवश्यक पहल तथा समन्वय गर्ने ।

ग) दिवा खाजा सञ्चालनको लागि चाहिने थप नीति, नियम, योजना तथा कार्यकमहरुको मस्यौदा तयार गरी स्वीकृतिको लागि कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

२१) वडा कार्यालयको काम कर्तव्य र भूमिका:

क) विद्यालयहरुलाई चाहिने आवश्यक पूर्वाधारको लागि स्रोतको पहिचान, व्यवस्थापन र परिचालन गर्ने ।

ख) तोकिएको मापदण्ड अनुसार मातहतका विद्यालयमा दिवा खाजा कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गरी आवश्यक सल्लाह र सुझाव सहीत सुधारका प्रयास गर्ने गराउने ।

ग) विद्यायल दिवा खाजा कार्यान्वयन तथा व्यवस्थापन कार्यबिधिको कार्यान्वयन गर्ने र गराउने ।

घ) विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमलाइ प्रभावकारी बनाउन वडा तहबाट बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम मार्फत सम्बोधन गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गर्ने ।

२२) गाउँपालिका अर्न्तगतका विषयगत शाखाहरुको काम, कर्तव्य र भूमिका:

१) शिक्षा तथा खेलकूद शाखा

क) विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम संचालन गर्न पालिकास्तरीय विद्यालय दिवा खाजा व्यवस्थापन उपसमितिले गरेका निर्णयहरुको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

ख) सम्बन्धित निकाय लगायत शिक्षक, वि.व्य.स.र कृषक समूहहरुको प्रतिनिधिहरुको समन्वयमा तोकिएको मापदण्ड अनुसारको सप्ताहिक मेनु निर्माण गरी पालिकास्तरीय दिवा खाजा व्यवस्थापन उप-समितिबाट स्वीकृत गराई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

ग) दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालनको लागि वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट बनाई कार्यान्वयन गर्ने र गराउने ।

घ) दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालनको लागि चाहिने मानव स्रोत तथा कर्मचारी आवश्यकता पहिचान, परिचालन र सो को व्यवस्थापनको लागि गाउँपालिकासँग पहल गर्ने ।

ङ) तोकिएको मापदण्ड तथा नियमअनुसार बालविकास केन्द्र र कक्षा १ देखि ५ सम्मका विद्यार्थीहरुको दैनिक हाजिरी विद्यालयले प्रमाणित गरी पठाएको र मागको आधारमा दैनिक प्रति विद्यार्थी रु २० का दरले हुन आउने रकम त्रैमासिक रुपमा निकाशाको लागि गाउँपालिका आर्थिक प्रशासन शाखामा सिफारिस गरी पठाउने ।

च) प्रधानाध्यापकहरुको मासिक बैठकमा दिवा खाजालाई मुख्य एजेण्डाको रुपमा छलफल गर्ने गराउने ।

छ) दिवा खाजा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनमा कार्यरत कर्मचारी तथा अन्य सरोकारवालाहरुको (भान्से, वि.व्य.स.र शिक्षकहरुको) क्षमता विकासका लागि पहल गर्ने ।

ज) विद्यालय, सहकारी तथा कृषक र कृषक समूह बिच सम्झौता गर्न सहजिकरण गर्ने ।

झ) दिवा खाजाको कार्यान्वयन तोकिएको मापदण्ड अनुसारको भए नभएको अनुगमन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव र सहजीकरण गर्ने गराउने ।

ञ) विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमका सम्बन्धमा माथिल्लो निकायबाट प्राप्त निर्देशनहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

२) कृषि तथा पशुपंक्षि शाखा

क) गाउँपालिकाभित्र रहेका सहकारी, कृषक तथा पशुपालन समूह, अगुवा कृषक र कृषि उपज संकलनकर्ताहरुको विवरण अध्यावधिक गरी दस्तावेजिकरण गर्ने ।

ख) कृषक समुह गठन, पुर्नगठन, दर्ता र नबिकरण, सुचिकृत गर्ने ।

ग) तोकिएको मापदण्ड भित्र रहि विद्यालय, सहकारी, कृषक र अन्य सरोकारवालाहरु बीच सम्झौता गर्न सहजीकरण गर्ने ।

घ) कृषकहरुको क्षमता तथा सिप विकास र अनुदान सहयोगका लागि योजना तर्जुमा गरी बजेट विनियोजनका लागि वकालत गर्ने ।

३) स्वास्थ्य शाखा

क) पोषणयुक्त विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गाउँपालिकास्तरमा नीति तथा योजना निर्माणमा सहकार्य गर्ने ।

ख) शाखाले बालबालिकाको स्वास्थ्य आवश्यकतालाई ध्यान दिंदै पोषण र स्वास्थ्यका मापदण्ड तयार गरी गुणस्तरीय र पोषणयुक्त खाद्य पदार्थलाई विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रममा समावेश गर्न मद्धत गर्ने ।

ग) स्वास्थ्यकर्मी/विद्यालय नर्स परिचालन गरी विद्यालय दिवा खाजा गुणस्तरीय, प्रभावकारी कार्यान्वयन र अन्य स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरुसँग सहकार्य गर्न पहल गर्ने ।

घ) स्थानीय कृषक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति र अन्य सरोकारवालाहरुलाइ पोषणयुक्त दिवा खाजा उत्पादन, तयारी र वितरण सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने ।

२३) विद्यालय प्रधानाध्यापकको काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी

क) विद्यार्थीको दैनिक उपस्थिति नियमित अध्यावधिक भएको सुनिश्चित गर्ने र सोही आधारमा विद्यालयमा दैनिक खाजा पकाउन खाद्यान्नको व्यवस्थापन गर्ने र खाजा तयार गर्न तोकिएको व्यक्तिलाई उपलब्ध गराउने ।

ख) गाउँपालिकाबाट खाजाको रकम निकासा लिई सम्झौता र कारोबारको आधारमा सहकारी/कृषक समूह/कृषि फर्मलाई मासिक रुपमा उपलब्ध गराउने ।

ग) दिवा खाजा तयार गर्न प्रयोग हुने खाद्य सामग्री र अन्य सामाग्रीहरुको उचित भण्डारण गर्ने ठाउँ, दिवा खाजा पकाउने ठाउँ उपलब्ध गराउनका साथै सरसफाईको उचित प्रवन्ध गर्न गराउन सहयोग पुऱ्याउने ।

घ) दिवा खाजाको आम्दानी खर्चको हिसाव लिई मासिक प्रगति विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट पारित गरी गाउँपालिकामा पेश गर्ने ।

ङ) दिवा खाजा सम्वन्धमा गाउँपालिकाबाट प्राप्त निर्देशन कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।

च) विद्यार्थीको भर्ना, नियमितता, सिकाई अवस्था, स्वास्थ्य र पोषण तथा सरसफाई बारे अभिभावकलाई जानकारी गराउने ।

छ) दिवाखाजा कार्यक्रमको संक्षिप्त सूचनामूलक चार्ट तयार गरी कार्यालय कक्ष र भान्सामा प्रदर्शन गरी राख्ने ।

ज) विद्यालयमा दिवाखाजा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने थप स्रोत साधन तथा सहयोग उपलब्ध गराउने ।

झ) नियमित अनुगमन गरी सुझाव कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ञ) अभिभावक भेला गराई स्वच्छ शैक्षिक वातावरण सिर्जना गर्न अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

ट) वार्षिक रुपमा सामाजिक परीक्षण र लेखा परिक्षण गराई सम्बन्धित निकायमा तोकिएको ढाँचामा प्रतिवेदन पठाउने ।

थ) यस निर्देशिका तथा प्रचलित कानुनले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।

२४) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र जिम्मेबारी

गाउँपालिकाको मापदण्ड र कार्यविधीले तोके अनुसार विद्यायल व्यवस्थापन समिति नै दिवाखाजा कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा संचालनको जिम्मेवार हुनेछ । तसर्थ यो समितिको जिम्मेवारी निम्नानुसार हुने छ ।

क) प्रत्येक वर्ष शैक्षिकसत्र प्रारम्भ हुनुपूर्व दिवा खाजा व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयनको सम्बन्धमा समिक्षा गरी प्रतिवेदन तथा वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गर्न लगाउने ।

ख) तोकिएको मापदण्ड अनुरुपमा भान्सा भण्डारण सरसफाई खाद्य सामाग्री र खाजाको व्यवस्था गर्ने ।

ग) खाजा तयारी व्यवस्थापन अनुगमन गरी देखिएका समस्या समाधानका उपाय अवलम्बन गर्ने, गराउने ।

घ) विद्यालय दिवा खाजाको अभिलेख राख्ने, राख्न लगाउने ।

ङ) स्थानीय कृषि उत्पादनबाट दिवा खाजाका लागि आवश्यक खाद्य सामाग्री उपलव्ध हुने व्यवस्था मिलाउन बहुपक्षीय समन्वय र सहकार्य गर्ने ।

२५) अभिभावकको काम, कर्तव्य र जिम्मेबारी

क) विद्यालयमा खाजा तयारी तथा वितरणमा रेखदेख तथा सहयोग गर्ने ।

ख) विद्यालयको माग अनुसारको खाद्य सामाग्रीहरु उत्पादन गर्ने, गराउने ।

ग) विद्यालयमा दिवा खाजाको लागि स्थानीय उत्पादीत गुणस्तरीय खाद्य सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने ।

घ) आफ्ना बालवालिकालाई विद्यालयले मेनु अनुसारको खाजा उपलव्ध गरे, नगरेको छलफल तथा अनुगमन गर्ने ।

ङ) विद्यालयले आयोजना गरेको भेला वा बैठकमा उपस्थित भई तोकिएको जिम्मेवारी अनुसार सहयोग गर्ने र गराउने ।

परिच्छेद - ७

दिवा खाजाको लागि खाद्य सुरक्षा, स्वच्छता तथा गुणस्तर सम्बन्धी व्यवस्था

२६) दिवा खाजा तयारीका क्रममा अपनाइने खाद्य सुरक्षा तथा स्वच्छता

२६.१. सरसफाइ राख्ने सम्बन्धमा

क) भान्साको नियमित सरसफाइ, खाना छुँदा र पकाएको खाना बालबालिकाहरुलाई वितरण गर्ने बेलामा नियमित साबुन पानीले मिचि मिचि हात धुने र विद्यार्थीहरुलाई पनि अनिवार्य धुन लगाउने ।

ख) खाना पकाउँदा र खुवाउँदा प्रयोग गरिने सामाग्रीहरु सधै सफा राख्ने ।

ग) भान्सा र खानेकुरामा किरा, मुसा र अन्य जिवहरु प्रवेश गर्न नदिने र सुरक्षित राख्ने ।

२६.२. सुरक्षित पानी र खाद्यवस्तुको मात्र प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा

क) पानी शुद्धिकरणका विभिन्न विधिहरु प्रयोग गरी सुद्धिकरण गरेर सफा पानी पिउने ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ख) ताजा र पौष्टिक खाद्यवस्तुहरु प्रयोग गर्ने र खानेबानी बसाल्ने । फलफुल तथा तरकारी जस्ता नपकाई खाने खानालाई सफा र सुरक्षित पानीले धोएर मात्र प्रयोग गर्ने ।

ग) दुग्धजन्य खाद्यवस्तुहरुको प्रयोग हुने खाजाहरुमा राम्रोसँग उमालेर प्रयोग गर्ने र उपभोग्य मिति नाघेका खाद्यसामग्री वा खानेकुराहरु प्रयोग नगर्ने ।

२६.३. राम्ररी पकाउने सम्बन्धमा

क) खाद्यवस्तुहरुको तयारी गर्दा खानेकुराहरु राम्ररी पकाउने, दुध, तरकारी, झोल तथा अन्य पेय खाद्यवस्तुलाई समेत राम्रोसँग पकाएर वा उमालेर मात्र प्रयोग गर्ने ।

ख) खाना तयार भएपछि विद्यार्थीहरुले खान सक्नेगरी चाँडो भन्दा चाँडो खुवाउने ।

ग) काँचो मासु तथा पशुजन्य खाद्यवस्तुलाई अन्य खाद्यवस्तुहरुबाट अलग राख्ने, पकाएको वा नपकाएको खानेकुराहरु नमिसाएर अलग अलग राख्ने ।

२७) सफा पानीको उपलव्धता र सरसफाई क्रियाकलाप सम्बन्धमा

क) विद्यालयमा उपयुक्त खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताको लागि विद्यालयले आवश्यक व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । यस्तो सुविधाको उपलव्धता तथा पूर्वाधार व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाले सम्बन्धित निकाय, दातृसंस्थाहरुबाट समेत सहयोग परिचालन गर्न सक्ने छ । खाजा खानु अगाडि सबै विद्यार्थीहरुलाई नियमित हात धुने र सरसफाई गर्ने गराउने सुनिश्चितता प्र.अ. ले गर्नुपर्नेछ ।

२८) विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सचेतना क्रियाकलाप सम्बन्धमा

क) विद्यार्थीहरुलाई जुकाको औषधि, भिटामिन ए तथा आइरन फोलिक एसिड चक्की (**किशोरीलाई मात्र**) खुवाउने लगायत अन्य पोषण तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरु गर्न वडामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुले विद्यालय र गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखासँग समन्वय गरी उपलव्ध गराउनु पर्नेछ ।

ख) विद्यार्थीहरुलाई पोषण शिक्षा र सचेतना जागरणका लागि विद्यालयहरुले खाना तथा पोषण मेला, पोषणयुक्त खाद्य सामाग्री सङकलन तथा प्रदर्शनी, करेसाबारी तथा बगैंचा अवलोकन भ्रमण, पोषण खेल जस्ता क्रियाकलापहरु आयोजना गर्न सक्नेछ ।

२९) करेसाबारी व्यवस्थापन सम्बन्धमा

क) बालबालिकाहरुका लागि ताजा तरकारी आपूर्ति गर्न र प्रयोगात्मक अभ्यासको माध्यमबाट विद्यार्थीहरुलाइ व्यवसायिक शिक्षा प्रदान गर्न विद्यालयहरुमा रहेको जग्गा वा अन्य व्यक्तिको जग्गा भाडा लिएर पनि करेसाबारी व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ ।

ख) आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाले करेसाबारी व्यवस्थापनका लागि विद्यालयहरुलाई विउविजन, उपकरण औजार र प्राविधिक सहयोग उपलव्ध गराउन सकिनेछ ।

परिच्छेद - ८

३०) दिवा खाजा कार्यक्रममा लागत साझेदारी

क) विद्यालय दिवा खाजा प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा स्थानीय उत्पादन केन्द्रित बनाउन गाउँपालिकाले जिल्ला शिक्षा तथा युवा खेलकूद समन्वय ईकाइ, प्रदेश सरकार र नेपाल सरकार लगायत अन्य दातृ निकाय, निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी अनुदान प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउनेछ ।

ख) गाउँपालिकाभित्र वा बाहिर रहेका सहकारी, आमा समूह, कृषक समुहहरुसँग आवश्यक वित्तीय, व्यवस्थापकीय तथा लागत साझेदारी गरी आवश्यक सहयोग प्राप्त गर्नेछ ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ग) बजेटको उपलब्धता र श्रोतको आधारमा गाउँपालिकाले दिवा खाजालाई क्रमशः आधारभूत तहसम्म विस्तार गर्नसक्ने छ ।

परिच्छेद -९ आधारभूत
दिवा खाजाको अनुगमन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था

३१) दिवा खाजा कार्यक्रमको अनुगमन

क) दिवा खाजा कार्यक्रम व्यवस्थापनलाई मापदण्ड अनुसारको गुणस्तरीय बनाउन आवश्यक खाद्यसामग्री उत्पादन, आपूर्ति , खरिद, भण्डारण, तयारी, बालबालिकालाई खाजा खुवाउने फोहरको दिगो व्यवस्थापन तथा समग्र कार्यक्रमको अनुगमन तथा अनुगमनको लागि आवश्यक समन्वय र संयोजन गर्ने जिम्मेवारी गाउँपालिका शिक्षा तथा खेलकुद शाखाको हुनेछ ।

ख) शिक्षा तथा खेलकुद शाखाले बार्षिक अनुगमन योजना बनाई सोही अनुसार नियमित अनुगमन गर्नेछ र पालिकास्तरीय विद्यालय दिवा खाजा व्यवस्थापन उपसमिति र गाउँपालिकाको मुख्य नेतृत्व तथा अन्य कर्मचारीहरुबाट समेत अनुगमन गरिनेछ ।

ग) अनुगमन गर्दा अनुसूची ७ मा भएको अनुगमन चेकलिष्टको आधारमा गरिनेछ ।

३२) दिवा खाजा कार्यक्रमको अभिलेख

प्रत्येक विद्यालय र वि.व्य.स.ले दिवा खाजा सम्बन्धी विद्यार्थीहरुको भर्ना, सहभागिता, सिकाई उपलब्धिको साथै खरिद योजना तथा खाद्य सामग्री खरिद बिल तथा खर्चको भरपाई लगायत अन्य प्रगति र सफलताको विस्तृत अभिलेख राख्नेछ । त्यसैगरी गाउँपालिका शिक्षा तथा खेलकुद शाखाले पनि विद्यालयहरुले पेस गरेको प्रतिवेदनहरुलाई एकीकृत गरी गाउँपालिका स्तरीय अभिलेख तयार पार्नेछ ।

३३) दिवा खाजा कार्यकमको प्रतिवेदन

दिवा खाजा कार्यकमको प्रतिवेदन विद्यालय र शिक्षा तथा खेलकुद शाखाले देहाय बमोजिम गर्नेछ ।

१) विद्यालय तहबाट पेस गर्नुपर्ने प्रतिवेदन

विद्यालय तहको प्रतिवेदन सम्बन्धित विद्यालयको प्रधानाध्यापकले तयार गरी विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सहयोगमा निम्न अनुसारको प्रतिवेदन तयार गरी गाउँपालिका शिक्षा तथा खेलकुद शाखामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

क) विद्यार्थीहरुको मासिक हाजिरी रेकर्ड तयार गरी पेश गर्ने ।

ख) वार्षिक खरिद योजनाको आधारमा प्रगति प्रतिवेदन ।

ग) त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन सँगै अर्को त्रैमासिकका लागि अनुदान रकम माग फारम समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

घ) बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी गाउँपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२) गाउँपालिका शिक्षा तथा खेलकूद शाखा

शिक्षा तथा खेलकुद शाखाले तोकिएको मापदण्डका आधारमा प्रतिवेदन तयार गरी पालिकास्तरीय विद्यालय दिवा खाजा व्यवस्थापन उपसमितिबाट स्वकृति गरी सम्बन्धित शाखा, समिति तथा निकायमा पेश गर्नुपर्ने छ ।

क) एकीकृत वार्षिक खरिद योजना

ख) एकीकृत त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन

ख) एकीकृत वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

ग) अनुगमन प्रगति प्रतिवेदन

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

अनुसुचीहरु

अनुसुचि १:

दैनिक आवश्यक खाजाबाट आपूर्ति हुनुपर्ने बृहत र सूक्ष्म पोषक तत्वको राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरुपको मात्रा

पोषक तत्व	दैनिक आवश्यक पोषक तत्वको मात्रा (४-१२ वर्ष उमेर समूह)	बलबालिकाका लागि न्युनतम दिवा खाजाबाट आपूर्ति हुनुपर्ने पोषक तत्वको मात्रा
बृहत पोषक तत्व		
क्यालोरी (किलो क्यालोरी)	१८५०	५५५
प्रोटिन (ग्राम)	२९.५	८.८५
फ्याट (ग्राम)	३०	९
सुक्ष्म पोषक तत्व		
आयोडिन (माइक्रो ग्राम)	१२०	३६
आइरन (मिलिग्राम)	१७.८	५.४
जिङ्क (मिलिग्राम)	११.२	३.३६
भिटामिन ए (माइक्रो ग्राम)	५००	१५०

अनुसुचीः २

सप्ताहिक मेनु सूची परिच्छेद १७ (घ) सँग सम्बन्धित

शिवनाथ गाउँपालिका, बैतडी

विद्यालय दिवा खाजा सप्ताहिक मेनु

क्र.सं.	बार	अनिवार्य मेनु	बैकल्पिक मेनु	कैफियत
१.	सोमबार	खिचडी	पुरी सब्जि	संघिय वा स्थानीय सरकारले आवश्यकता अनुसार आइतबार विद्यालय सञ्चालनमा ल्याएमा स्थानीय पालिकाले सो दिनको मेनुको निर्णय गर्न सक्नेछ ।
२.	मंगलबार	प्लाउ (पुलाउ) र तरकारी	कुखुराको मासुभात	
३.	बुधबार	मकै कोदोको हलुवा र तरकारी	छोला अण्डा	
४.	बिहीबार	भट्ट फ्राई	भुटेको मकै भटमास (गेडा) र सलाद	
५.	शुक्रबार	दालभात तरकारी	मौसमी फलफूल	

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची: ३

कृषि उपजहरु खरिद तथा आपूर्ति सम्वन्धी विद्यालय र कृषि सहकारी/कृषक समूह/ कृषकबीच सम्झौता पत्रको नमूना ।

.......................गाउँपालिका
...............कार्यपालिकाको कार्यालय
..........,........ , ...प्रदेश..... नेपाल

स्थानीय सरकार शिवनाथ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय शिवनाथ, बझाङ सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल २०७३

मिति:

नेपाल सरकारबाट शसर्त अनुदानको रुपमा स्थानीय तह मार्फत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालय दिवाखाजा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाउन नेपाल सरकारले जारी गरेको स्थानीय उत्पादनमा आधारित पोषणयुक्त विद्यालय दिवाखाजा प्रारुप २०८१ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ । स्थानीय कृषि सहकारी/कृषक समूह/कृषकबाट उत्पादित कृषि उपजहरुको उपयोग गरी .... जिल्लाको ....पालिकामा स्थानीय उत्पादनमा आधारित पोषणयुक्त विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम नियमित रुपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थित गर्न विद्यालय र कृषि सहकारी/कृषक समूह/स्थानीय कृषकबीच भएको सम्झौता ।

सम्झौता नम्बर:

प्रथम पक्ष:

....
....

दोस्रो पक्ष:

....
....

बीच संलग्न अनुसूचीमा उल्लेख गरीए बमोजिम विद्यालय दिवाखाजा सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सहमत छौं । यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि हामी दुवै (प्रथम र दोस्रो) पक्षबीच देहाय बमोजिमका स्थानीय स्तरमा उत्पादित खाद्य सामग्रीको खरिद तथा नियमित आपूर्तिका लागि निम्न लिखित शर्तहरुमा निहित रही गर्ने गराउने भनी यो सहमति पत्रमा हस्ताक्षर गरी एकएक प्रति लियौं दियौं ।

सम्झौताका बुँदा तथा शर्तहरु

१.उपभोग्य वस्तु तथा परिमाण

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

१.१ दोस्रो पक्षले अनुसूची ३ मा उल्लेख भए बमोजिमको परिमाणमा उपभोग्य गुणस्तरीय खाद्य सामग्रीको आपूर्ति प्रथम पक्षलाई गर्नु पर्नेछ ।

१.२ दिवा खाजाको लागि आवश्यक खाद्य सामग्री उपलव्ध भएसम्म स्थानीय कृषकसँग खरिद गरी उपलव्ध गराउनु पर्नेछ ।

२. मूल्य

२.१ खाद्य सामग्रीको प्रति इकाई मूल्य दुवै पक्षको सहमतिमा निर्धारित अनुसुचि ४ मा उल्लेख भए बमोजिम आपूर्ति गराउनु पर्नेछ ।

३. ढुवानी

३.१ उपभोग्य सामग्रीहरुको आपूर्ति अनुसुचि ४ मा उल्लेख भएको निर्धारित परिमाण तथा मूल्य विश्लेषण अनुसार सम्वन्धित विद्यालयहरुलाई आपूर्ति गर्नु पर्नेछ ।

३.२ उपभोग्य सामाग्रीको आपूर्ति मिति पहिलो र दोश्रो पक्षको आपसी सहमतीबाट निर्धारण गरिनेछ ।

३.३ दोस्रो पक्षले आपूर्ति गरीएका उपभोग्य खाद्य सामग्रीको अनुसूची ४ मा व्यवस्था भए बमोजिम २ प्रति आपूर्ति सुनिश्चितता पत्र पहिलो पक्षलाई उपलव्ध गराउनु पर्नेछ । आपूर्ति गरीएको खाद्य सामग्रीको प्राप्ति विवरण दस्तखत सहित बुझिलिएको रसिद/भर्पाइ प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई उपलव्ध गराउनु पर्नेछ ।

३.४ यदि कुनै कारणवस तोकिएको मितिमा वस्तु आपूर्ति गर्न नसकिने अथवा ढिलाई हुनसक्ने अवस्था भएमा एक हप्ता अगावै आपूर्ति तालिका र आपूर्ति गर्न नसकिने वस्तुको परिमाण समेत खुलाई दोस्रो पक्षले प्रथम पक्षलाई लिखित कारण सहित जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

४. गुणस्तरको प्रत्याभूति

४.१ विद्यालयको तर्फबाट तोकिएको आधिकारिक व्यक्तिले आपूर्ति गरीएको खाद्य सामग्रीको गुणस्तर मापन गर्न सकिनेछ ।

४.२ कुनै कारणवश आपूर्ति गरीएका खाद्य वस्तु तोकिएको गुणस्तर भन्दा कम भएको पाइएमा सोको जानकारी दोस्रो पक्षलाई समयममा गराउनु पर्नेछ । कम गुणस्तरको खाद्य सामग्री बुझ्न र भुक्तानी दिन विद्यालय बाध्य हुने छैन ।

५. भुक्तानीका सीमा तथा प्रकृया

५.१ प्रत्येक महिनाको मसान्तमा दोस्रो पक्षले हस्तान्तरण गरीएका खाद्य सामग्रीहरुको बील/बिजक प्रथम पक्षलाई अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिम पेश गर्नुपर्नेछ ।

५.२. प्रथम पक्षले स्थानीय तहबाट दिवा खाजा बापत निकासा भएको रकम सात दिनभित्र दोस्रो पक्षलाई पेस गरेका आधिकारिक बिल बिजकका आधारमा नियमानुसार भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।

६. मूल्य भिन्नता

६.१ कृषि उपजको मूल्यमा बिशेष परिस्थिति जस्तै प्राकृतिक प्रकोप, खडेरी जस्ता अपवादका अवस्था बाहेक अन्य अवस्थामा मूल्य भिन्नता स्वीकार्य हुनेछैन ।

६.२ मूल्य भिन्नता हुनुपर्ने अवस्था आईपरेको खण्डमा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा यस सम्झौताका दुबै पक्षहरुबीच हुने औचित्यपूर्ण आपसी सहमतिमा मात्र गर्न सकिनेछ ।

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

७. सहजीकरण

७.१ कुनै प्रक्रियागत सवाल समस्या समाधानको लागि परामर्श/सुझावको आवस्यकता परेमा तेस्रो पक्षीय सहजकर्ताको सहयोग निश्चित उद्देश्यको लागि लिन सकिनेछ। समस्या समाधानका लागि स्थानीय तहको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको आवश्यक सहयोग हुनेछ।

७.२ स्थानीय उत्पादनमा आधारित दिवाखाजा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित र थप प्रभावकारी बनाउन सम्झौताका दुवै पक्ष र सरोकारवाला बिच त्रैमासिक रुपमा कार्यान्वयनको समिक्षा हुनेछ।

८. अवधिः

८.१ सामान्यतया यस संझौताको अवधि ....मसान्त सम्मको हुनेछ।

यो सम्झौता मिति ....गते .... दिनमा देहायका दुवै पक्षबाट हस्ताक्षर गरी सम्पन्न भयो।

प्रथम पक्षको तर्फबाट विद्यालयको छाप	नामः पदः हस्ताक्षरः मितिः स्थानः
दोस्रो पक्षको तर्फबाट कृषि सहकारी वा कृषक समूहको छापः	नामः पदः हस्ताक्षरः मितिः स्थानः
साक्षी रोहवर शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा	नामः पदः हस्ताक्षरः मितिः स्थानः
साक्षी रोहवर वडा कार्यालय,	नामः पदः हस्ताक्षरः मितिः स्थानः

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

अनुसूचि: ४
खाद्य परिमाण दररेट मूल्य (विश्लेषण)
शिवनाथ गाउँपालिका, बैतडी

क.स	खाद्य सामग्री	प्रति (किलोग्राम)	आपूर्ति भएको खाद्य सामग्रीको परिमाण (के.जी)	जम्मा मूल्य	कुल जम्मा	कैफियत
			अन्न समूह			
	चामल					
	मकै					
	गहु					
	गहुँको पिठो					
	मकैको पिठो					
	कोदोको पिठो					
	जौको पिठो					
			गेडागुडी समूह (दलहन)			
	गहत					
	गुरास					
	भटमास					
	केराउ					
	मटर					
	सिमी					
	मास					
	मसुरो					
	चना					
	राजमा					
			मौसमी तरकारी हरियो सागपात			
	आलु					
	मूला					
	गाँजर					
	प्याज					
	लसुन					
	घिरौला					
	फर्सी					
	लौका					
	बन्दा					
	काउली					
	टमाटर					

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

	भण्टा					
	साग (रायो, पालुङ्गो, धनियाँ, बेथे, तोरी, फर्सिको मुन्टा)					
	पशुजन्य तथा फलफुल					
	तेल					
	घियू					
	दूध					
	दही					
	केरा					
	मेवा					
	आँप					
	सुन्तला					
	मौसमि					
	अम्बा					
	अण्डा					
	बोइलर कुखुराको मासु					
	खसिको मासु					

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची : ५

विद्यालय दिवा खाजाका लागि आवश्यक खाद्यान्न आपूर्ति गर्न इच्छुक कृषक समुह/कृषि सहकारीलाई सूचीकृत हुन निवेदन पेश गर्ने बारेको सूचनाको नमूना ।

शिवनाथ गाउँपालिका

कार्यपालिकाको कार्यालय

..........,........ , ...प्रदेश..... नेपाल

स्थानीय सरकार शिवनाथ गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय शिवनाथ, बैतडी सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल २०७२

मितिः

विषयः विद्यालय दिवा खाजामा खाद्यान्न आपूर्तिको लागि कृषक समुह र कृषि सहकारीहरूलाई निवेदन पेश गर्ने बारेको सूचना ।

श्री सबै कृषि सहकारीहरू तथा कृषक समुहहरू,

....।

प्रस्तुत विषयमा यस .... गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यायलहरुमा सञ्चालन भइरहेको दिवा खाजा कार्यक्रममा “सामुदायिक उत्पादनमा आधारित विद्यालय दिवाखाजा कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८३ परिच्छेद ५ दफा १०” अनुसार स्थानीय स्तरमा उत्पादन एवम् उपलब्ध हुने खाद्य सामग्रीहरू दिवाखाजाको मेनु बमोजिम सम्बन्धित विद्यालयहरूसंग सम्झैता गरी नियमित आपूर्ति गर्ने प्रयोजनका लागि यस गाउँपालिकामा नियमानुसार दर्ता भएका इच्छुक कृषि सहकारी, बहुउद्धेश्यीय सहकारी, कृषक समुह/कृषकले निवेदन पेश गर्नको लागि सूचना प्रकाशन भएकोमा २०....... साल ....महिना .... गतेसम्म गाउँपालिकाको शिक्षा यूवा तथा खेलकुद शाखा वा प्रशासन शाखामा निवेदन पेश गर्न सम्बन्धित सम्पूर्ण सरोकारवालाको जानकारीको लागि यस गाउँपालिकाको मिति ....निर्णयानुसार यो सूचना प्रकाशन गरीएको छ ।

तपसिल :

१. सम्बन्धित कृषक समूह र कृषि सहकारीको दर्ता, पान नं., समुह/सहकारीको विधानको प्रतिलिपी तथा गत वर्ष गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपी र कर चुक्ता गरेको प्रमाणको प्रतिलिपी ।

२. कृषक समुह र सहकारीको दिवा खाजामा स्थानीय निर्णयको प्रतिलिपी र सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।

३. मेनु अनुसारको खाजाको लागि स्थानीय कृषि उत्पादनहरू आपूर्ति गर्ने प्रतिवद्धता पत्र र सहकारीको जानकारी फारम ।

थप जानकारीको लागि यस गाउँपालिकाको शिक्षा यूवा तथा खेलकुद शाखा वा प्रशासन शाखामा सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।

हस्ताक्षरः

नामः

पदः

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

अनुसुची: ६

त्रैमासिक प्रगति बिवरण तथा अनुदान निकासा फारम

(त्रैमासिक बिवरणका आधारमा तथ्याङ्क भर्नुपर्ने)

आर्थिक बर्ष: २०८....। २०८.... त्रैमासिक: पहिलो, दोश्रो, तेश्रो, चौथो
विद्यालयको नाम: वडा नं.
अघिल्लो त्रैमासिकमा विद्यालय संचालित दिन: खाजा उपभोग भएको जम्मा दिन:

क) अघिल्लो त्रैमासिकको विद्यार्थी बिवरण

विवरण	**जम्मा छात्र**	**जम्मा छात्रा**	**कुल (छात्र, छात्रा)**	**दलित छात्र**	**दलित छात्रा**	**जम्मा दलित (छात्र, छात्रा)**
जम्मा भर्ना						
जम्मा उपस्थिति दिन						
खाजा उपभोग भएको दिनको जम्मा उपस्थिति						

ख) हालको मौज्दात र यस त्रैमासिकको निकासा बिवरण

बिवरण	रकम (रु हजारमा)	खाद्य सामग्री (किलो ग्राम)				
		१	२	३	४	५
गत त्रैमासिकको मौज्दात						
गत त्रैमासिकको प्राप्त						
गत त्रैमासिकको खर्च						
बचत र मौज्दात						
जम्मा विद्यार्थी भर्ना						
आगामी त्रैमासिकमा खाजा उपभोग हुने दिन						

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

प्रति दिन प्रति बिद्यार्थी लागत रकम र आवश्यक खाद्य सामग्री						
यस त्रैमासिकको आवश्यक रकम र खाद्य सामग्री						
जम्मा बचत र मौज्दात						
यस त्रैमासिकमा निकासा हुनुपर्ने रकम र खाद्यान्न						

वि.व्य.स अध्यक्षको नामः
हस्ताक्षरः
मितिः

प्रधानाध्यापकको नामः
हस्ताक्षरः
मितिः

एकराज आचार्य
प्रशासकीय अधिकृत

अनुसुची: ६

गाउँपालिकाले भुर्नुपर्ने अनुगमन फारम

शिवनाथ गाउँपालिका
कार्यपालिकाको कार्यालय
..........,........ , ...प्रदेश..... नेपाल

अनुसुची ६ :
अनुगमन फारम

विद्यालयको नाम : भ्रमण गरेको मिति :

विद्यालयको कोर्ड न : वडा नं.

विद्यालय सम्पर्क फोन नं :

अनुगमनकर्ताको संख्या :

अनुगमनकर्ता विवरण

क्र.सं.	नाम	संस्था वा शाखा	पद
१			
२			
३			
४			
५			

विद्यार्थी भर्ना तथा उपस्थिति विवरण :

विद्यार्थी विवरण	भर्ना विवरण			भ्रमणको दिन गणना भएको विद्यार्थी		
बाल कक्षा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
कक्षा १						
कक्षा २						
कक्षा ३						
कक्षा ४						
कक्षा ५						
जम्मा						

अधिल्लो हप्ताको हाजिरी विवरण उल्लेख भए अनुसार विद्यार्थी औसत उपस्थिति ....

प्रधानाध्यापक वा शिक्षक र कर्मचारीहरुसँग लिइने अन्तरक्रिया

१. विद्यार्थीहरुको औसत उपस्थिति

क. निरीक्षण गरीएको दिन विद्यार्थीको औसत उपस्थिति

ख. उपस्थिति कम भएमा कारण

- खेति स्याहार्ने र लगाउने बेला भएर ।
- अभिभावकले विद्यालय नपठाएर ।
- घरमा काम परेकाले ।

स्थानीय सरकार
शिवनाथ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
शिवनाथ, बैतडी
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

- बिरामी परेकाले ।
- अन्य कारणले ।

२.२ सबै कक्षाको विद्यार्थीहरुको उपस्थितिको रेकर्ड सधैं राखिने गरीएको छ र छैन ?

नराखेको भए कारण

१. विद्यालय खाजा व्यवस्थापन समिति सक्रिय छ वा छैन यदि छैन भने किन ?

२. खाजा व्यवस्थापन समितिले के के मा सहयोग गर्छन ?

क) ढुवानी कार्यमा सहयोग गर्दछन् ।

ख) खाजा पकाउनमा सहयोग गर्दछन् ।

ग) परि आएको काममा सहयोग गर्छन् ।

३.३ खाजा व्यवस्थापन समितिको बैठक कति समयमा बस्छ र निर्णय माइन्यूट गर्ने गरीएको भए बैठक बसेको मिति समेत टिर्पोट गर्ने ।

१. निर्णयको कार्यान्वयनको स्थिति :

२. खाजा तथा भाँडा वर्तनको भण्डारण कहाँ र कसरी गरिने गरीएको छ ? उल्लेख गर्नुपर्ने ।

३. प्राप्त भएका प्रचार प्रसारका सामाग्रीहरु देखिने स्थानमा राखिएको छन्/छैन ? उल्लेख गर्नुपर्ने ।

४. विद्यालयले प्राप्त गरीएका भाँडा वर्तन प्रयोजनामा ल्याएको छन्/छैन भने किन ?

५. लेजरबुकमा खाद्यन्न तथा गैर खाद्यन्नहरुको रेकर्ड राखिएको छ/छैन भने किन ?

६. रजिष्टरमा दैनिक मासिक खाद्यन्नहरुको अभिलेख राखिएको छ/छैन भने किन ?

७. भान्छा खाजा तयारी र विवरण

८. भान्छा कोठाको व्यवस्था कस्तो छ ?

९. चुल्होको अवस्था कस्तो छ ?

१०. पानी, इन्धनको व्यवस्था कसरी गरीएको छ ?

११. खाजा बनाउने भान्छेको व्यवस्था छ/छैन ? भान्छे भान्छा कोठा र भाँडाकुडाको सरसफाई छ/छैन भने किन ?

१२. भान्छे तालिम प्राप्त छ/छैन ?

१३. खाजा तोकिएको परिणाम अनुसार दिने गरेको छ/छैन भने किन ?

१४. खाजा पकाउँदा तोकिएको स्केल अनुसार नापेर पकाउने गरीएको छ/छैन भने किन ?

१५. विद्यालय सञ्चालन भएको प्रत्येक दिन खाजा पकाउने गरेको छ ?

क) विद्यालय सञ्चालन हुने हरेक दिन ।

ख) कहिले काहीं ।

ग) छैन भने किन ?

१. खाजा खानुभन्दा अगाडि हात के ले धुने गरीएको छ ?

२. भाँडा केले सफा गर्नु हुन्छ ?

३. विद्यार्थीले खाजा केमा खाने गरेका छन् ?

४. शौचालयमा प्रयाप्त पानी छ/छैन ?

५. छात्राहरुको लागि छुट्टै शौचालयको व्यवस्था छ/छैन ?

६. खाजा भण्डारण खाजा तयारी र सरसफाईको अनुगमन कर्ताले दिएका सुझावहरु :

७. खाद्यान्नको स्थिति :

८. प्राप्त भएको खाद्यान्नहरु (चामल, दाल, तेल,नुन तथा सागसव्जी) को अवस्था ?

क्र. स.	विवरण	अघिल्लो महिनाको मौज्दात	यस महिनाको प्राप्त	जम्मा प्राप्त	निरिक्षण गरेको दिन सम्मको खर्च	बाँकी मौज्दात	कैफियत
१	चामल						
२	दाल						
३	तेल						
४	नुन						

९. गैर खाद्य सामाग्रीहरुको स्थिति

क्र.स.	विवरण	हालको मौज्दात	कैफियत
१	बाल्टी		
२	डेक्ची		
३	डाडु पन्यू		
४	प्लेटस्थान		
५	मेजरिङ कप २५० ग्राम		
६	मेजरिङ कप २५० ग्राम		
७	मेजरिङ कप २ के. जि		
८	कराही		
९	अन्य		

१०. दिवा खाजा कार्यक्रममा स्थानिय तहको भूमिका :

११. दिवा खाजा व्यवस्थित गर्न विद्यालय स्तरबाट गरीएको प्रयासहरु :

१२. विद्यालयमा सञ्चालित कार्यक्रम भए उल्लेख गर्ने ।

१३. विद्यालयले गुणात्मक शिक्षा दिने सन्दर्भमा भोगेका समस्या बुदागत रुपमा उल्लेख गर्ने । समाधानका लागि अपनाएका उपायहरु समेत उल्लेख गर्ने । समाधानका लागि अपनाएका उपायहरु समेत उल्लेख गर्ने ।

१४. समस्याहरु :

१५. समाधानका लागि अपनाएका उपायहरु :

प्रधानाध्यापकको नाम :
हस्ताक्षर :
मिति :
छाप :

अनुगमनकर्ताको नाम :
हस्ताक्षर :
पद :
मिति :

आज्ञाले,
एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

एकराज आचार्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत